

Crna Gora
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu
i fitosanitarne poslove

Adresa: Serdara Jola Piletića br.26,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 201 945
fax: +382 20 201 946
www.ubh.gov.me

Broj: 004/1-309/23-2473
Podgorica, 08.06.2023. godine

INSTRUKCIJA ZA ANALIZU RIZIKA OD UNOŠENJA ŠTETNIH ORGANIZAMA *Ralstonia solanacearum*, *Clavibacter sepedonicus* i *Anoplophora chinensis*

I) Rizik od unošenja karantinskih bakterija *Ralstonia solanacearum* i *Clavibacter sepedonicus*:

U skladu sa novim regulativama EU, pripremljeni su i poslani na mišljenje Sekretarijatu za zakonodavstvo novi pravilnici koji se odnose na bakterije *Ralstonia solanacearum* (CELEX 32022R1193) i *Clavibacter sepedonicus* (CELEX 32022R1194).

U Regulativi koja se odnosi na bakteriju *Clavibacter sepedonicus*, navodi se da **kada je riječ o državama članicama EU, područja državne teritorije Poljske i Rumunije smatraju se veoma zaraženim bakterijom *Clavibacter sepedonicus***, nalaze se na Listi veoma zaraženih područja, u Prilogu 4 Regulative 32022R1194 i na njih se odnose posebne mjere za premještanje u EU.

U skladu sa navedenim, pošiljke krtola krompira koje se uvoze iz ovih država treba u skladu sa analizom rizika detaljno pregledati, uključujući i uzorkovanje za laboratorijsko testiranje.

Navedeno ne isključuje praćenje EPPO sajta i rasprostranjenost obje bakterije u drugim državama: <https://gd.eppo.int/taxon/CORBSE/distribution> i <https://gd.eppo.int/taxon/RALSSI/distribution>

II) Rizik od unošenja veoma štetnog organizma *Anoplophora chinensis*:

Na nedavno održanoj TAIEX misiji u Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, fitosanitarni inspektori su imali priliku da čuju od eksperta za zdravlje bilja iz Ministarstva poljoprivrede Hrvatske, Marijane Kelava, o širenju štetnog organizma *Anoplophora chinensis* u Hrvatskoj, kao i o zahtjevnim i skupim mjerama u cilju iskorjenjivanja ovog štetnog organizma. Ono što je interesantno da je osim na biljkama *Acer* spp., *Lagerstroemia* spp., *Melia azedarach*, nađena i na borovnici (*Vaccinium corymbosum*). Prvi put je ovaj štetni organizam otkriven u rasadniku Turanj kod Zadra na biljkama *Acer* spp. i *Lagerstroemia* spp. uvezenim iz Kine 2007., a kasnije je nađena i u drugim dijelovima Hrvatske: <https://gd.eppo.int/reporting/article-7355>

U skladu sa navedenim, pošiljke sa određenim biljem koje je domaćin ovom štetnom organizmu, koje su porijeklom iz Hrvatske treba detaljno pregledati na *Anoplophora chinensis* i prisustvo znakova oštećenja.

U skladu sa novom Regulativom EU koja se odnosi na štetni organizam *Anoplophora chinensis* (EU) 2022/2095), osim biljaka domaćina sa kojima ste već upoznati, **dodata su još četiri nova domaćina: *Vaccinium corymbosum*, *Melia* spp., *Ostrya* spp. i *Photinia* spp.**, tako da se sada rizikom za unošenje *Anoplophora chinensis* smatra: bilje za sadnju, čiji prečnik stabla ili vrata korijena na najdebljem dijelu iznosi 1 cm ili više, vrsta *Acer* spp., *Aesculus hippocastanum*, *Alnus* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Citrus* spp., *Cornus* spp., *Corylus* spp., *Cotoneaster* spp., *Crataegus* spp., *Fagus* spp., *Lagerstroemia* spp., *Malus* spp., *Melia* spp.,

Ostrya spp., *Photinia* spp., *Platanus* spp., *Populus* spp., *Prunus laurocerasus*, *Pyrus* spp., *Rosa* spp., *Salix* spp., *Ulmus* spp. i *Vaccinium corymbosum*.

Navedeno ne isključuje praćenje EPPO sajta i rasprostranjenost štetnog organizma *Anoplophora chinensis* u drugim državama:

<https://gd.eppo.int/taxon/ANOLCN/distribution>

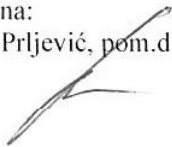
Osim na uvozu, navedene informacije treba uzeti u obzir i prilikom vršenja posebnih nadzora.

Obradivač:

Gordana Fuštić, sam.sav.za zdrav.zašt.bilja *Fuštić*

Saglasna:

Zorka Prljević, pom.direktora

S poštovanjem,

Vladimir Đaković,
DIREKTOR

